

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 174

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 4 februari 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Studenten met toelagen van lokale besturen - Data over studierendement

Gezien de steeds verder stijgende studiekosten, hebben veel studenten het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Een diploma is vandaag een van de beste tickets om uit de armoede te geraken en dit vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de aanpak met betrekking tot armoedebestrijding, zowel op Vlaams als op lokaal niveau.

Op Vlaams niveau zijn er inderdaad compenserende maatregelen zoals de studietoelage, het recht op verminderd inschrijvingsgeld en de mogelijkheid tot voorschot op de studietoelage. Verder hebben hogeronderwijsinstellingen zelf via hun sociale dienst voorzieningen voor deze studenten, zoals sociale huisvesting (o.a. de zogenoemde studentenpeda's) en extra noodtoelages.

Op lokaal niveau is een belangrijke pijler in de tegemoetkoming voor kansarme studenten het leefloon van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW). Elke persoon ingeschreven op het grondgebied van een gemeente in Vlaanderen heeft de mogelijkheid om de hulp van het desbetreffende OCMW te genieten. Deze hulp heeft als doelstelling iedereen in staat te stellen om een leven te leiden dat kan beantwoorden aan de menselijke waardigheid. Lokale besturen stellen elk jaar heel wat jongvolwassenen in de mogelijkheid om te studeren met behulp van een leefloon. Maar soms nemen lokale besturen bovenop het leefloon nog extra aanvullende initiatieven die tegemoetkomen aan de hoge noden van de studenten die gedomicilieerd zijn in hun stad of gemeente. In bepaalde gevallen gaat dat dan om een extra financiële tegemoetkoming zoals het systeem van het Kortrijks Menswaardig Inkomen (KMI) in de stad Kortrijk dat een procentueel toegekende verhoging van het leefloon is en in april 2021 ook voor studenten in erg moeilijke financiële situaties werd opengesteld. Maar andere aanvullende initiatieven kunnen ook gaan om extra diensten, zoals studiebegeleiding of rustige studieplekken voor deze doelgroep.

Recentelijk hoorde ik van enkele lokale mandatarissen die wilden polsen naar de effectiviteit van de door de gemeente toegekende financiële compensaties voor studenten, in de vorm van gegevens over de studie-efficiëntie van de desbetreffende studenten die ondersteund worden door middel van het leefloon en/of andere lokale aanvullende compensaties, dat zij nul op het rekest kregen. Het toekennen en stopzetten van een leefloon bij een individuele burger gebeurt telkens door het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst op basis van een sociaal verslag. Dit is dus ook zo bij studenten, waarbij het Bijzonder Comité dus telkens beoordeelt of een verdere toekenning van het leefloon gewettigd is. Er zijn bij de OCMW's en lokale besturen echter geen geaggregeerde data met betrekking tot het afstudeerpercentage beschikbaar.

**Vlaams
Parlement**

Tot mijn grote verbazing zijn er dus bij de Vlaamse gemeenten geen cijfers bekend over het afstudeerpercentage van de leefloonontvangers onder de studenten op hun grondgebied. Men weet dus niet of het systeem zorgt voor meer jongeren met een diploma, wat toch de bedoeling zou moeten zijn van deze financiële tegemoetkomingen. Starten is immers niet hetzelfde als slagen. Op deze manier betekent dit dat lokale besturen belastinggeld spenderen zonder ook maar enige vorm van systematische controle op de aanwending of het resultaat. Leefloon voor studenten blijkt zo in feite eigenlijk quasi een blanco cheque vanwege de lokale belastingbetaler die vanuit het democratisch principe van transparantie vanwege de overheden geïnformeerd moet kunnen worden over de efficiëntie van de door hem aan de overheid betaalde gelden.

Op Vlaams niveau zijn er statistische gegevens inzake de schoolbevolking in het hoger onderwijs, hun studieduur, hun studierendement en de verleende diploma's door hogeronderwijsinstellingen. Ook beschikken we over gegevens van de aantallen, aandelen en verdere kenmerken van studenten die een Vlaamse studietoelage ontvangen. Doch op Vlaams niveau zijn er geen cijfers beschikbaar over aantallen en aandelen van studenten met een leefloon in Vlaanderen, zo blijkt uit het antwoord op de eerste deelvraag van mijn eerdere schriftelijke vraag nr. 82 van 2 december 2020 waarin minister Somers stelt: "Ik beschik niet over de gevraagde informatie. Binnen het kader van het bestuurlijk toezicht dienen de OCMW-besturen die informatie niet aan de toezichthoudende overheid te bezorgen."

Uit deze eerdere schriftelijke vraag blijkt dat de minister wel de aantallen kan geven van studenten die een Vlaamse studietoelage ontvangen en daarbovenop een leefloon krijgen. Dat wil zeggen dat hij enkel uit de gegevensdatabank Vlaamse studietoelagen kan filteren van diegenen die een studietoelage krijgen en in verdere onderverdeling van diegenen onder hen die een leefloon krijgen. Zelf vond ik het op dat moment ook al vrij eigenaardig dat regeringsleden op Vlaams niveau geen toegang zouden hebben tot een algemeen overzicht van het aantal personen ingeschreven in ons hoger onderwijs dat leefloon ontvangt, los van het feit of deze personen al dan niet een Vlaamse studietoelage ontvangen.

1. Zullen de ministers ervoor zorgen dat de gegevens inzake de schoolbevolking in het hoger onderwijs, de studieduur, het studierendement en de verleende diploma's door hogeronderwijsinstellingen en eventuele andere data op Vlaams niveau over de studievoortgang van studenten, zullen worden doorgegeven aan de lokale besturen opdat zij dit (systematisch) zouden kunnen toepassen op de leefloonontvangende studenten op hun grondgebied? Zo niet, wat is hier de reden toe?
2. Zullen de ministers initiatieven nemen om de thans dispersief lokaal beschikbare data inzake de ontvangers van leeflonen (en dus ook de leefloonontvangende studenten) beter en centraler te ontsluiten opdat we ook op Vlaams niveau een breder zicht zouden kunnen krijgen op de problematiek van kansarmen in onze samenleving en meer concreet de leefloonontvangende studenten? Zo niet, wat is hier de reden toe?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (174), Ben Weyts (307)

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 174 van 4 februari 2022
van **KRISTOF SLAGMULDER**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.